

Programma van Toetsing en Afsluiting
bovenbouw VWO
schooljaar 2018/2019

Aan de vwo-leerlingen uit de vierde, vijfde en zesde klassen

Hierna vinden jullie informatie over het schoolexamen 2018-2019, het centraal examen (CE) 2019 en veel van wat daarbij komt kijken. Je hebt deze informatie nodig om de (school)examens goed door te komen. Lees een en ander dan ook goed door en noteer belangrijke zaken alvast in je agenda.

Het informatiepakket bestaat uit de volgende onderdelen:

1. Programma van Toetsing en Afsluiting, het PTA (regeling schoolexamens voor de afdeling vwo) → p.4 ev.
2. Bijlage bij het PTA voor de afdeling vwo, → p.42 ev.
3. Informatie over het centraal examen (CE) → p.45 ev.

ad 1) In het PTA wordt onder verantwoordelijkheid van de betreffende vakgroep voor elk vak beschreven

- wat de toetsstof is
- wanneer en in welke vorm de verschillende toetsen plaatsvinden
- wanneer welk schoolexamen herkanst kan worden
- hoe de eindcijfers van het schoolexamen berekend worden.

ad 2)

In de *Bijlage bij het PTA* kun je bepalingen terugvinden

- die betrekking hebben op de praktische uitvoering van het schoolexamen (o.a. aard en eisen van het profielwerkstuk (PWS) en de herkansingsregeling)
- die de rapportage en de archivering van de resultaten betreffen.

Opmerking: het *Examenreglement* van OSG Sevenwolden is geplaatst op de schoolwebsite, is te vinden op *Magister* en ligt ter inzage bij de teamleiders.

In dit reglement vind je (o.a.) je rechten en plichten met betrekking tot

- de organisatie van het eindexamen
- de gang van zaken tijdens het eindexamen
- onregelmatigheden
- mogelijkheden van beroep

Heerenveen, 1 oktober 2018

Mw. M. Hofstee, teamleider vwo tweede fase
Dhr. S.J. Nanninga, secretaris voor het examen

kennelijke fouten en omissies in dit document voorbehouden

vakinhoud Programma van Toetsing en Afsluiting 2018-2019, vwo

■ aardrijkskunde	(ak)
■ bewegen, sport en maatschappij	(bsm)
■ biologie	(biol)
■ culturele en kunstzinnige vorming	(ckv)
■ Duitse taal- en letterkunde	(dutl)
■ economie	(econ)
■ Engelse taal- en letterkunde*	(entl)
■ filosofie	(fi)
■ Franse taal- en letterkunde	(fatl)
■ geschiedenis	(ges)
■ Griekse taal en cultuur	(gtc)
■ informatica	(in)
■ kunst beeldende vorming + algemeen	(kubv, kua)
■ kunst muziek + algemeen	(kumu, kua)
■ Latijnse taal en cultuur	(ltc)
■ oriëntatie op loopbaan en beroepskeuze	(lob)
■ lichamelijke opvoeding	(lo)
■ maatschappijleer (gemeenschappelijke deel)	(maat)
■ maatschappijwetenschappen	(maw)
■ management & organisatie	(m&o)
■ natuurkunde	(na)
■ Nederlandse taal- en letterkunde	(netl)
■ profielwerkstuk	(pws)
■ scheikunde	(schk)
■ wiskunde A	(wa)
■ wiskunde B	(wb)
■ wiskunde D	(wd)

* incl. Cambridge variant

Deze regeling geeft per vak een schematisch overzicht van de schoolexamens in het schooljaar 2018-2019. Uit dit overzicht kun je aflezen wanneer welk schoolexamen plaatsvindt, waar het over gaat en hoe zwaar het telt voor het schoolexamen-eindcijfer. Ook is voor een aantal vakken een aanvulling op of een inperking van de algemene herkansingsregeling opgenomen.

De kijk-/luistertoetsen voor Duits, Engels en Frans worden in week 4 (21 jan. 2019) afgenomen. Bij deze toetsen wordt gebruik gemaakt van een extern toetssysteem (Cito). Hierdoor is het mogelijk dat het behaalde cijfer later bekend wordt dan gebruikelijk bij schoolexamens.

In de tabellen wordt met de codes S, M, P, G, I of L aangegeven wat voor school-examen het betreft. Hierbij staat S voor schriftelijk, M voor mondeling, P voor practicum, G voor groepsopdracht, I voor individuele opdracht en L voor kijk-/luistertoets. Tevens wordt per toets, voor zover mogelijk, aangegeven hoe lang deze duurt. De afkorting K staat voor kunstdossier.

Onvoorziene wijzigingen in deze regeling, precieze tijden en plaatsen van de toetsen en de herkansingen en wat je verder over het schoolexamen moet weten, kun je in de loop van het schooljaar tegemoet zien via e-mailberichtgeving in Magister.

aardrijkskunde (ak)

Te gebruiken methode

Schrijver	Titel	Uitgever	ISBN
W.Bouritius	de Geo: vwo, Globalisering leer/werkboek	ThiemeMeulenh.	9789006619294
W.Bouritius e.a	de Geo: vwo, Systeem aarde leer/werkboek	ThiemeMeulenh.	9789006619355
W.Bouritius e.a	de Geo:vwo, ZO-Azië in beeld leer/werkboek	ThiemeMeulenh.	9789006433203
W.Bouritius e.a	de Geo:vwo, Wonen in Nederland leer/werkbk	ThiemeMeulenh.	9789006433227

toetsen en p.o.'s in VWO 5

Code	Periode van afname	Omschrijving: Te beheersen leerstof	weging	Soort toets	duur
T _{1a}	SE 5.1	Wereld: Globalisering Hfdst. 1.1 t/m 1.6 Toets hoofdstuk 1 en 2.	1x	S	50
T _{1b}			2x	S	50
T _{1c}	SE 5.2	Wereld: Globalisering Hfdst. 3.1 t/m 3.4 PO Eindtoets hoofdstuk 1, 2, 3 en 4	1x	S	50
T _{1d}			1x		
T _{1e}			4x	S	100
T _{1f}	SE 5.3	Aarde: Systeem aarde Hfdst. 1.1 t/m 1.6 Toets hoofdstuk 1 en 2.	1x	S	50
T _{1g}			2x	S	50
T _h	SE 5.4	Aarde: Systeem aarde.Hfdst. 3.1 t/m 3.4 PO Geoproeven Eindtoets hoofdstuk 1, 2, 3 en 4	1x	S	50
T _{1i}			1x		
T _{1j}			4x	S	100

Eindcijfer VWO 5 = T1 = gewogen gemiddelde van T1a t/m. T1j

de toetsen en PO1 in VWO 6

Code	Periode van afname	Omschrijving: Te beheersen leerstof	Soort toets	duur
T ₂	SE6.1	Leefomgeving: Wonen in Nederland Hfdst. 1 en 2	S	100
T ₃	SE6.2	Leefomgeving: Wonen in Nederland Hfdst. 3	S	100
T ₄	SE6.3	Gebieden: Zuidoost-Azië in beeld Hfdst. 1 t/m 3	S	100

de praktische opdracht

Code	Periode van afname	Soort opdracht	Beoogd eindproduct	Te beheersen leerstof en vaardigheden
PO ₁	Datum in overleg na deelname of uiterste inleverdatum: 01-03-2019	Keuze uit: - 'Excursie langs de IJssel/fictieve route' of - 'Van probleemwijk naar prachtwijk'	Schriftelijke verslaglegging	In tweetallen zelfstandig doen van een onderzoek

De berekening van het schoolexameneindcijfer:

$$\{T_1 (2x) + T_2 (1x) + T_3 (1x) + T_4 (2x) + PO_1(1x)\} / 7$$

(Deel)toetsen in VWO 5 en PO₁ kunnen niet worden herkanst.

Cijfer voor beide PO's in VWO 5 = max. 8,0

bewegen, sport en maatschappij (BSM)

De toetsen

Code	Periode Van afname	Omschrijving; te beheersen leerstof	Soort toets; Tijdsduur	
T ₁	SE 4.3	bewegen en gezondheid (EHBSO) D1, D3	S	50
T ₂	SE 5.3	Bewegen en regelen C3, C4 spelregels C2 bewegen en gezondheid D2	S	50
T ₃	SE 6.2	bewegen en samenleving E1, E2, E3, E4, E5	S	50
T ₄	SE 6.1 t/m 6.3	Theoretische onderzoeksopdracht A, B, C, D, E	S	

De praktische opdrachten

Code	Periode Van afname	Omschrijving			
		Soort opdracht + sub domeinen:	Aantal activiteiten:	Te beheersen vaardigheden:	
PO ₁	4 ^e klas	Voortgangscijfer BSM 4 ^e klas.			
PO ₂	5 ^e klas	Voortgangscijfer BSM 5 ^e klas.			
PO ₃	SE 4.1 t/m 4.4 5.1 t/m 5.4 6.1 t/m 6.3	Spel	B1	vijf activiteiten	twee doelspelen, twee terugslagspelen en één slag-/loop spel
		Turnen	B2	twee activiteiten	keuze uit; springen, acrobatiek, zwaaien, balanceren en klimmen
		Bewegen op muziek	B3	één activiteit	stapeldans van min. 4 x 32 tellen
		Atletiek	B4	vier activiteiten	twee loopnummers, één werpnummer en één springnummer
		Zelfverdediging	B5	één activiteit	keuze uit; schermen, judo, kickboksen
PO ₄	SE 4.1 t/m 4.4 5.1 t/m 5.4 6.1 t/m 6.3	Deelnemer	C1	alle activiteiten	min. 80% actieve deelname verplicht
		Onderlinge instructie	A, C2	twee lessen geven, lesschema met verslaggeving	een leidinggevende rol kunnen vervullen, een logische lesopbouw kunnen maken en uitvoeren.
		Organisatie	A, C3	één sportdag en verslag	een toernooi en buitenschoolse activiteit (mede)organiseren
PO ₅	SE 5.1 t/m 5.4	Trainingsschema	A, C4, D2	één trainingsschema	trainingsschema opstellen voor eigen en/of andermans gebruik
PO ₆	SE 4.1 t/m 4.4 5.1 t/m 5.4 6.1 t/m 6.3	3 Keuzeactiviteiten	B6	deelname aan 3 buitenschoolse activiteiten	actieve deelname (muurklimmen, skiën, snowboarden, waterskiën, survival, perslucht duiken, ijshockey)
		Eigen fitheid meten	D2	fit test ondergaan	test + verslag
		Ervaring opdoen in het werkveld	E1	min. 9 sportdagen fluiten/begeleiden	actieve deelname + verslag

De berekening van het schoolexameneindcijfer:

$$(T_1 + T_2 + T_3 + T_4 + PO_1 + PO_2 + PO_3 + PO_4 + PO_5) / 9$$

Nadere bepalingen ten aanzien van een toets of praktische opdracht uit een schoolexamenperiode :

PO₁ = laatste voortgangscijfer van alle getoetste onderdelen in de 4^e klas.

PO₂ = laatste voortgangscijfer van alle getoetste onderdelen in de 5^e klas.

In bovenstaande formule zijn PO₃ en PO₄ het gemiddelde van alle activiteiten binnen die PO's.

PO₃ bestaat uit het gemiddelde van minimaal 10 activiteiten.

Herkansingen van T₁ en T₂ vallen niet onder PO₁ en PO₂. Herkansingen van PO₃ en PO₄ worden alleen toegestaan als er sprake was van een blessure of ziekte en zij binnen de gestelde termijnen van het PTA vallen.

PO₅ en T₄ zijn niet herkansbaar. PO₆ en het examendossier moeten voldoende worden afgesloten, dit naar beoordeling van de docent. Al het gemaakte en ontvangen werk gaat na goedkeuring in het examendossier.

biologie **VWO 4**, groep 2018/2019

Methode: Nectar 4e editie VWO 4

Code	Periode van afname	Leerstof (nieuw)	Weging	Soort Toets	Duur
T1a	SE 4.1	H6 Soorten en populatie + H8 Kenmerken van ecosystemen	4	S	100
T1b	SE 4.2	H3 Wetenschappelijk onderzoek + H4 Voortplanting	4	S	100
T1c		Practicum/verdiepingsopdracht	1	P	100
T1d	SE 4.3	H5 Erfelijkheid	2	S	50
T1e		H7 Evolutie	2	S	50
T1f	SE 4.4	H1 Gedrag + H2 Cel en Leven	4	S	100
T1g		Practicum/verdiepingsopdracht	1	P	100

Eindcijfer vwo 4 = **T1** = gewogen gemiddelde (T1a t/m T1g)

NB: Voor elk schoolexamenonderdeel wordt de stof van de voorafgaande schoolexamenonderdelen bekend verondersteld.

Nadere bepaling ten aanzien van de herkansing van een toets of praktische opdracht/verdiepingsopdracht uit een schoolexamenperiode:

- ⤴ T1 kan niet herkanst worden, ofwel: de individuele onderdelen die samen T1 opleveren, kunnen niet herkanst worden.
- ⤴ T1 telt 1x mee voor het SE-eindcijfer.
- ⤴ Voor leerlingen met een havo-diploma vormt het niet-afgeronde havo SE eindcijfer het T1 cijfer.
- ⤴ Voor schoolexamens mogen leerlingen geen grafische rekenmachine gebruiken.
- ⤴ Voor inhaaltoetsen zijn er drie vaste inhaalmomenten per jaar, t.w. aan het begin van elke nieuwe lesperiode, de eerste beschikbare dinsdag na de toetsweek

VWO 5, groep 2018/2019

Methode: Nectar 3e editie VWO 5

Code	Periode van afname	Leerstof (nieuw)	Weging	Soort Toets	Duur
T2a	SE 5.1	H9 Bloedsomloop + H12 Afweer	4	S	100
T2b	SE 5.2	H10 Uitscheiding + H11 Voeding en vertering	4	S	100
T2c		Practica/verdiepingsopdrachten	1	P	100
T2d	SE 5.3	H13 Hormonen + H14 Zenuwstelsel	4	S	100
T2e		Practica/verdiepingsopdrachten	1	P	100
T2f	SE 5.4	H15 Waarnemen	2	S	50
T2g		H16 Sport	2	S	50

Eindcijfer vwo 5 = **T2** = gewogen gemiddelde (T2a t/m T2h)

NB: Voor elk schoolexamenonderdeel wordt de stof van de voorafgaande schoolexamenonderdelen bekend verondersteld.

>> vervolg >>

Nadere bepalingen:

- ⤴ T2 kan niet herkanst worden, ofwel: de individuele onderdelen die samen T2 opleveren, kunnen niet herkanst worden.
- ⤴ T2 telt 1x mee voor het schoolexameneindcijfer.
- ⤴ Voor schoolexamens mogen leerlingen geen grafische rekenmachine gebruiken.
- ⤴ Voor inhaaltoetsen zijn er drie vaste inhaalmomenten per jaar, t.w. aan het begin van elke nieuwe lesperiode, de eerste beschikbare dinsdag na de toetsweek.

VWO 6, groep 2018/2019

Code	Periode van afname	Leerstof	weging	Soort toets	Duur
T3	SE 6.1	H17 Stedelijke ecosystemen H18 Wereldwijde kringlopen + herhaling: H2+3, H7+8	3	S	100
T4	SE 6.2	H19 DNA H20 Eiwitten + herhaling: H4+5, H9 tm 11	3	S	100
T5	SE 6.3	H21 Planten H22 Terug naar de toekomst + herhaling: H12 tm 16	3	S	100

NB: Voor elk schoolexamenonderdeel wordt de stof van de voorafgaande schoolexamenonderdelen bekend verondersteld.

Berekening van het schoolexameneindcijfer: $(T1 + T2 + 3x(T3+T4+T5)) / 11$

Nadere bepalingen:

- ⤴ Voor schoolexamens mogen leerlingen geen grafische rekenmachine gebruiken.
- ⤴ T3, T4 en T5 tellen elk 3x mee voor het SE-eindcijfer; zie bovenstaande formule.
- ⤴ **Eén van de toetsen T3, T4 of T5 is herkansbaar in de herkansingsronde na lesperiode 3.** Een keuze hiervoor betekent dat er in die ronde geen ander vak naast biologie herkanst kan worden.

culturele en kunstzinnige vorming (CKV)

Gedurende het cursusjaar biedt CKV vier periodes met elk een eigen discipline te weten:

- Beeldende kunst
- Theater
- Film en fotografie
- Muziek en dans

Per lesperiode komt een andere discipline aan bod. Iedere lesperiode maakt de leerling een onderzoeksopdracht, een praktische opdracht, een aantal verdiepingsopdrachten en neemt de leerling deel aan culturele activiteiten.

De praktische opdracht

Code	Periode van afname	Soort opdracht	Beoogd eindproduct	Omschrijving; te beheersen leerstof
PO ₁	SE4.1	praktische opdracht	een ontwerp, werkstuk uitvoering of presentatie	Materiaal/techniek behorende bij de discipline
PO ₂	SE4.2	praktische opdracht	een ontwerp, werkstuk uitvoering of presentatie	Materiaal/techniek behorende bij de discipline
PO ₃	SE4.3	praktische opdracht	een ontwerp, werkstuk uitvoering of presentatie	Materiaal/techniek behorende bij de discipline
PO ₄	SE4.4	praktische opdracht	een ontwerp, werkstuk uitvoering of presentatie	Materiaal/techniek behorende bij de discipline

De onderzoeksopdracht

Code	Periode van afname	Soort opdracht	Beoogd eindproduct
T ₁	SE4.1	Onderzoek naar keuze: binnen de behandelde discipline met de bijbehorende begrippen	Schriftelijke verdieping
T ₂	SE4.2	Onderzoek naar keuze: binnen de behandelde discipline met de bijbehorende begrippen	Schriftelijke verdieping
T ₃	SE4.3	Onderzoek naar keuze: binnen de behandelde discipline met de bijbehorende begrippen	Schriftelijke verdieping
T ₄	SE4.4	Onderzoek naar keuze: binnen de behandelde discipline met de bijbehorende begrippen	Schriftelijke verdieping

Het kunstdossier

Code	Periode van afname	Te verrichten handeling
K ₁	SE4.1	PO ₁ uitvoeren Onderzoeksopdracht (T ₁) Opdrachten uitvoeren in het kader van de discipline Deelnemen aan twee culturele activiteiten
K ₂	SE4.2	PO ₂ uitvoeren Onderzoeksopdracht (T ₂) Opdrachten uitvoeren in het kader van de discipline Deelnemen aan twee culturele activiteiten
K ₃	SE4.3	PO ₃ uitvoeren Onderzoeksopdracht (T ₃) Opdrachten uitvoeren in het kader van de discipline Deelnemen aan twee culturele activiteiten
K ₄	SE4.4	PO ₄ uitvoeren Onderzoeksopdracht (T ₄) Opdrachten uitvoeren in het kader van de discipline Deelnemen aan twee culturele activiteiten

De berekening van het schoolexameneindcijfer:

$$(T_1+T_2+T_3+T_4 + PO_1+PO_2+PO_3+PO_4) / 8$$

LET OP:

- Toetsen (T) noch praktische opdrachten (PO) kunnen worden herkanst.
- Indien een leerling een T of PO na de aangegeven deadline inlevert, is het maximaal te behalen cijfer een 5.

Duitse taal en letterkunde (Dutl)

De toetsen

Code	Periode van afname	Omschrijving; te beheersen leerstof	Soort toets; Duur
T ₁	SE6.1	Schrijfvaardigheid: formele brief *	S 50
T ₂	SE6.2	Spreekvaardigheid, n.a.v. gelezen literatuur en dialogen	M 20**
T ₃	SE6.3	Luistervaardigheid***	L 60
T ₄	SE6.3	Literatuur: n.a.v. literatuurgeschiedenis en gelezen werken****	S 50

* De schrijfvaardigheidstoets wordt digitaal afgenomen in "kladblok". Er zijn geen hulpmiddelen toegestaan

** per tweetal

*** Bij deze toets wordt gebruik gemaakt van een extern toetssysteem (Cito). Hierdoor zijn er afwijkingen mogelijk in het afnamemoment en het moment waarop de beoordeling bekend gemaakt wordt

**** Deze toets kan niet herkanst worden.

De berekening van het schoolexamene**indcijfer**: $(T_1 + T_2 + T_3 + T_4) / 4$

economie

V6: te gebruiken methode: Lesbrieven LWEO

- ✓ Levensloop
- ✓ Vraag&Aanbod
- ✓ Economische Crisis
- ✓ Marktgedrag
- ✓ Wereldeconomie
- ✓ Arbeid
- ✓ Mobiliteit
- ✓ Monetaire zaken

De toetsen

Code	Periode van afname	Omschrijving; te beheersen leerstof	soort toets	duur
T1	SE6.1	Vraag&aanbod, Levensloop Economische crisis	S	100
T2	SE6.2	Marktgedrag Wereldeconomie Arbeid	S	100
T3	SE6.3	Mobiliteit Monetaire zaken Economische crisis hoofdstuk 1 t/m 6	S	100

De berekening van het schoolexamene**indcijfer** : $(T_1 + T_2 + T_3) / 3$

Engelse taal- en literatuur regulier programma

De toetsen in vwo 5

Code	Periode van afname	Omschrijving; te beheersen leerstof	Weging	Soort toets	Duur
T _{1a}	SE51	vaardigheidstoets	1	S	50min.
T _{1b}		toets	2	S	50
T _{1c}	SE52	Vaardigheidstoets	1	S	50
T _{1d}		vaardigheidstoets	1	S	50
T _{1e}		vaardigheidstoets	2	S	50
T _{1f}	SE53	vaardigheidstoets	1	M	10
T _{1g}		vaardigheidstoets	2	S	100
T _{1h}	SE54	vaardigheidstoets	1	S	50
T _{1i}		toets literatuur	3	S***	50

Een vaardigheidstoets kan uit meerdere onderdelen bestaan.

*** Bij geoorloofde afwezigheid kan de inhaaltoets mondeling worden afgenomen.

Geen van de toetsen in het vwo 5-programma is herkansbaar.

Eindcijfer vwo 5 = T1 = het gewogen gemiddelde cijfer van T_{1a} t/m. T_{1i}.

De toetsen in vwo 6

Code	Periode van afname	Omschrijving; te beheersen leerstof	Soort toets; Duur	
T ₂	SE61	Schrijfvaardigheid in de vorm van een schrijfoopdracht; alle grammatica en verworven schrijfvaardigheden uit de gehele schoolcarrière	S	50
T ₃	SE62	Gespreks- en spreekvaardigheid ; dialoog/discussie in tweetallen over een kort tevoren uitgereikte stelling of tekstfragment + gesprek over leeservaring van zes zelfstandig gelezen Engelstalige boeken (waarvan drie boeken al in V5 gelezen zijn). ****	M	20
T ₄	SE63	Kijk en luistertoets ; oefenmateriaal bestaat uit eigen luistervaardigheidmateriaal en oude CITO toetsen	L	60*
T ₅	SE63	Letterkunde : onderzoek naar kennis en beheersing van in de les behandelde werken en fragmenten daarvan, literair begrippenapparaat en literatuurgeschiedenis**	S***	50

* Bij deze toets wordt gebruik gemaakt van een extern toetssysteem (Cito). Hierdoor zijn er afwijkingen mogelijk in het afnamemoment en het moment waarop de beoordeling bekend gemaakt wordt.

** De letterkundetoets is niet herkansbaar.

*** Een na het reguliere toetsmoment af te leggen toets letterkunde zal mondeling worden afgenomen.

**** Bij deze toets ben je verplicht een half uur van tevoren aanwezig te zijn om een ter plekke uitgereikte discussiestelling met je partner voor te bereiden.

De berekening van het schoolexameneindcijfer:

$$(T_1 + T_2 + T_3 + T_4 + T_5) / 5$$

>>vervolg>>

Engelse taal en literatuur Cambridge programma

De toetsen in vwo 5

Code	Periode van afname	Omschrijving; te beheersen leerstof	Weging	Soort toets	Duur
T _{1a}	SE51	vaardigheidstoets	1	S	50 min.
T _{1b}		leertoets	2	S	50
T _{1c}	SE52	vaardigheidstoets	1	S	50
T _{1d}		leer- + leestoets	2	S	100
T _{1e}	SE53	vaardigheidstoets	1	M	15
T _{1f}		leer- + leestoets	2	S	100
T _{1g}	SE54	vaardigheidstoets	1	S	50
T _{1h}		leestoets	2	S	50

Geen van de toetsen in het vwo 5-programma is herkansbaar.

Een vaardigheidstoets kan uit meerdere verschillende (Cambridge-)vaardigheden en/of één of meerdere praktische opdrachten bestaan.

Eindcijfer VWO 5 = T1 = het gewogen gemiddelde cijfer van T_{1a} t/m. T_{1h}.

Voor alle V6 leerlingen geldt het PTA zoals hierboven beschreven onder 'regulier programma'.

filosofie (fi)

Schrijver	Titel	Uitgever	ISBN
Ellen Geerlings	Het oog in de storm Deel 1	Boom	978 90 8506 066 4
Ellen Geerlings	Het oog in de Storm Deel 2	Boom	978 90 8506 065 9
Tim de Meij	Het voordeel van de Twijfel (let op: alleen nog in 2019, daarna nieuwe eindexamenstof)	Lemniscaat	9789047702269

VWO4, 2018-2019

Code	Periode van afname	Omschrijving	Soort toets	duur
T ₁	SE 4.3	Het oog in de storm deel 1, H3+extra stof	S	100
PO ₁	SE 4.4	Het oog in de storm, deel 1, H3+ extra stof	PO	

Omdat er in het afgelopen studiejaar een combinatieklas jaar 4 en 5 bestond, waarbij hetzelfde programma werd gevolgd door beide, is er dit jaar een bezemjaar, waarin klas 4 en 5 deels hetzelfde programma volgen. De schoolexamenstof is echter dezelfde, waarbij iedere klas zijn eigen programma volgt en waarbij jaar 5 zich bijvoorbeeld al gaat voorbereiden op het examenjaar.

VWO 5, 2018-2019

Code	Periode van afname	Omschrijving	Soort toets	duur
T3	SE 5.3	Het oog in de storm deel 1, H3+extra stof	S	100
PO ₁	SE 5.2	Het oog in de storm, deel 1, H3+ extra stof	PO	
PO ₂	SE 5.4	Verplichte examenstof; H3,5,8 en nieuwe examenonderwerp	PO	

VWO 6, 2016-2019

Code	Periode van afname	Omschrijving	Soort toets	duur
T ₁	SE 4.4	Het oog in de storm deel 1, H3+extra stof	S	100
PO ₁	SE 5.1	Het oog in de storm, deel 2, H5+ extra stof	PO	
T ₂	SE 5.2	Het oog in de storm, deel 2, H5+ extra stof	S	100
PO ₂	SE 5.3	Het oog in de storm, deel 2, H8+ extra stof	PO	
T ₃	SE 5.4	Het oog in de storm, deel 2, H8+ extra stof	S	100
T ₄	SE 6.3	Scepticisme, eindexamenkatern + extra stof	S	100

De berekening van het schoolexamene**indcijfer**: $(T_1 + T_2 + T_3 + T_4 + PO_1 + PO_2) / 6$

NB1: Voor jaar 6 geldt dat het eindexamenkatern plus de twee handboeken behoren tot de stof voor het CSE.

NB2 : PO1, PO2 en T3 gelden voor het overgangscijfer én voor het schoolexamendossiercijfer.

NB3 : Een PO kan niet worden herkanst.

Denk erom dat in periodes 4.4 en 5.4 de herkansingsschoolexamens worden afgenomen ná de rapportvergaderingen.

Frans taal en literatuur (Fatl)

De toetsen in VWO 5

Code	Periode van afname	Omschrijving te beheersen leerstof	Weging	Soort toets; duur	
T1a	SE 5.1	Luistervaardigheid	1	L	50m.
T1b		Schrijfvaardigheid	1	S	50
T1c		Grammatica & idioom toets	1	S	50
T1d		Examenidioom VWO	1	S	50
T1e	SE 5.2	Spreekvaardigheid	1	MO	50
T1f		Leesvaardigheid	1	S	50
T1g		Grammatica & idioom toets	1	S	50
T1h		Examenidioom VWO	1	S	50
T1i	SE 5.3	Leesvaardigheid	1	S	50
T1j		Schrijfvaardigheid	1	S	50
T1k		Grammatica	5	S	50
T1l		Examenidioom VWO	1	S	50
T1m	SE 5.4	Grammatica en idioom	1	S	50
T1n		Idioom toets	1	S	50
T1o		Literatuur	1	MO	15
T1p		Examenidioom VWO	1	S	50

Eindcijfer VWO 5 = **T1** = het gewogen gemiddelde van (T1_a t/m T1_p).
Geen van bovenstaande (deel)toetsen kan herkanst worden.

De toetsen in VWO 6

Code	Periode van afname	Omschrijving te beheersen leerstof	Soort toets; duur	
T ₂	SE6.1	Schrijfpdracht op basis van geoefende materialen	S	100
T ₃	SE6.2	Tentamen literatuur/ roman (Candide, Nana)	S	50
T ₄ *	SE6.3	Luistervaardigheid: kijk- en luistertoets CITO*	L	60
T ₅	SE6.3	Spreekvaardigheid in tweetallen: gesprek/dialogoog en eigen presentatie op basis van geoefende materialen	M	30

* Bij deze toets wordt gebruik gemaakt van een extern toetsstelsel (Cito). Hierdoor zijn er afwijkingen mogelijk in het afnamemoment en het moment waarop de beoordeling bekend gemaakt wordt

De berekening van het schoolexamene**indcijfer**:

$$(T_1 + T_2 + T_3 + T_4 + T_5) / 5$$

geschiedenis **vwo 5**

Te gebruiken methodes:

- Handboek MEMO Geschiedenis voor de bovenbouw VWO (Malmberg)
- Reader of samenvatting voor thema 4, door docent samengesteld.

Code	Periode v. afname	Omschrijving: te beheersen leerstof	Soort toets	duur
T _{1a} P _{1a}	SE5.1	Tijdscharnier + Hoofdstuk 9, 10, 11 + de 49 kenmerkende aspecten Thema 1: PO behorend bij H9, 10 en 11. Bezoek Rijksmuseum (november 2018) (vervolg op thema <i>De Republiek</i> in VWO 4 en voorbereiding op historische context <i>De Republiek</i> in VWO 6)	S (2x) PO ₁ : verslag of presentatie in twee- of drietallen (1x)	100m. 15
T _{1b} P _{1b}	SE5.2	Hoofdstuk 11, 12 en 13 met verdieping + de 49 kenmerkende aspecten Thema 2 : PO behorend bij H11, 12 en 13. Extra oefenopdracht: Kenmerkende Aspecten	S (2x) PO ₂ : verslag of presentatie in twee- of drietallen (1x)	100 15
T _{1c} P _{1c}	SE5.3	Hoofdstuk 12, 13 met verdieping en 14 (zelfstudie) + de 49 kenmerkende aspecten Thema 3 : Spotprentanalyse 1945-heden	S (2x) PO ₃ : presentatie individueel+verslag (1x)	100 15
T _{1d} P _{1d} T _{1e}	SE5.4	Thema 4: Nederlands –Indië wordt Indonesië Thema 5: Het Midden-Oosten (Inleiding + presentaties) Herhaling H 8 tm 13 (zelfstudie) + de 49 kenmerkende aspecten en aantekeningen	S (2x): toets in lesperiode PO ₄ : presentatie, tweetallen of drietallen (1x) S: Eindtoets (vaardigheidstoets)(3x)	50 15 100

Berekening **eindcijfer VWO 5 (T1)**

$$T1 = \{(2x(T_{1a}+T_{1b}+T_{1c}+T_{1d}) + (P_{1a}+P_{1b}+P_{1c}+P_{1d}) + 3xT_{1e})\} / 15$$

De toetsen en presentaties in VWO 5 kunnen niet worden herkanst.

>>vervolg>>

geschiedenis **vwo 6**

Te gebruiken methodes:

Handboek MEMO Geschiedenis bovenbouw VWO;
Examenkatern Historische contexten VWO (Walburg Pers)

Code	Periode van afname	Omschrijving; te beheersen leerstof	soort toets	duur
T ₂	SE6.1	Memo handboek H 1 tm 13 (of een deel daarvan) + alle kenmerkende aspecten Examenkatern: Historische context <i>De Republiek</i>	S	100
T ₃	SE6.2	Memo handboek H 1 tm 13 (of een deel daarvan) + alle kenmerkende aspecten Examenkatern: Historische context: <i>De Republiek, de Verlichting en Duitsland</i>	S	100
T ₄	SE6.3	Memo handboek H 1 tm 13 + alle kenmerkende aspecten Examenkatern: Historische contexten: <i>De Republiek, de Verlichting, Duitsland en de Koude Oorlog.</i>	S	100

De berekening van het schoolexamen**e**indcijfer: $(T_1 + T_2 + T_3 + T_4) / 4$

Griekse taal en cultuur (gtc)

⇒ VWO 4, schooljaar 2018-2019:

Code	Periode van afname	Omschrijving, te beheersen leerstof	Soort toets, duur	
T _{1a}	SE4.1	Kcv: Synopsis H1(extra mythen), 2 en 4 + kunststijlen, geschiedenis van Griekenland	S	50
T _{1b}	SE4.2	Kcv: geschiedenis van Rome, Christendom, kerkbouw, Synopsis H8	S	50
PO ₁	SE4.3	Kcv: Literatuurstudie: leerstof en vaardigheden: Hoofdstuk 5 en 6 + bronnen en secundaire literatuur afhankelijk van het gekozen onderwerp	Werkstuk, presentatie op school en in Rome	
T _{1c}	SE4.4	Kcv: Synopsis H5 en 6; kunststijlen, mythen	S	50

eindcijfer V4 = T₁ = (T_{1a} + T_{1b} + PO₁ + 2xT_{1c}) / 5

schooljaren 2019-2021

T ₂	SE5.2	Nader vast te stellen in 2019/2020	S	100
T ₃	SE5.3	Individueel pensum (5 pagina's OCT + 45 pagina's teksten in vertaling)	M	30 (tweetal) 45 (drietal)
T ₄	SE5.4	Nader vast te stellen in 2019/2020	S	100
T ₅	SE6.2	De CE-stof van SE6.1 en 6.2 Euripides	S	100
T ₆	SE6.3	De CE-stof van SE6.1-6.3 Euripides	S	100

! T₁ is alleen *als geheel* herkansbaar in een SE van 100 minuten; de onderdelen waaruit T₁ bestaat, zijn dat niet.

SE-cijfer wordt als volgt opgebouwd: T₁, 4, 5 en 6 tellen voor 20%, T₂ en T₃ voor 10%.

⇒ VWO 5, schooljaren 2018-2020: de toetsen

Code	Periode van afname	Omschrijving, te beheersen leerstof	Soort toets, duur	
T ₂	SE5.2	De stof van SE5.1 en 5.2: epos en Lysias	S	100
T ₃	SE5.3	Individueel pensum	M	30 (tweetal) 45 (drietal)
T ₄	SE5.4	De stof van SE5.3 en 5.4: tragedie en geschiedschrijving	S	100
T ₅	SE6.2	De CE-stof van SE6.1 en 6.2: Plato	S	100
T ₆	SE 6.3	De CE-stof van SE6.1-6.3: Plato	S	100

SE-cijfer wordt als volgt opgebouwd: T₁, 4, 5 en 6 tellen voor 20%, T₂ en T₃ voor 10%.

NB: -herkansingen tellen, indien het cijfer verbeterd is, niet mee in het overgangscijfer, alleen in het SE-cijfer.

⇒ **VWO 6, schooljaar 2018-2019: de toetsen**

Code	Periode van afname	Omschrijving, te beheersen leerstof	Soort toets, duur	
T ₅	SE6.2	De CE-stof van SE6.1 en 6.2: Herodotus	S	100
T ₆	SE6.3	De CE-stof van SE6.1-6.3: Herodotus	S	100

SE-cijfer wordt als volgt opgebouwd: T1, 4, 5 en 6 tellen voor 20%, T2 en T3 voor 10%.

NB: -T5 of T6 is herkansbaar in de herkansingsronde *na lesperiode 3*. Een keuze voor een van beide betekent dat er in die ronde geen ander vak naast Grieks herkanst kan worden.

informatica

Te gebruiken methode:

- Informatica Actief, <https://moodle.informatica-actief.nl>
- Aanvullend lesmateriaal online

Voor leerlingen die in 2018/2019 in **VWO 4** zitten

Code	Periode van afname	Omschrijving; te beheersen leerstof	Weging
T1	SE4.1	Informatie digitaal	5%
PO1	SE4.3	Programmeren 1	5%
T2	SE4.4	Computers en randapparatuur; Besturingssystemen; Computernetwerken; Geschiedenis van de computer	5%
	SE 5.1 t/m SE 6.3	Relationele databases; Databasemanagementsystemen, Informatiemodellering, Programmeren, Computernetwerken, Verdieping/keuzeonderwerp, Project: de organisatie; Projectmanagement; Mensen in een project; Informatiesystemen	85%

Voor leerlingen die in 2018/2019 in **VWO 5** zitten

Code	Periode van afname	Omschrijving; te beheersen leerstof	Weging
	SE 4.1 t/m SE 4.4	Informatie digitaal; Programmeren 1, Computers en randapparatuur; Besturingssystemen, Netwerken	15%
T2	SE 5.1	Relationele databases en Databasemanagementsystemen	15%
PO3	SE 5.2	Programmeren 2	10%
PO4	SE 5.3	Computational science (modelleren en simuleren)	15%
	SE 6.1 t/m SE 6.3	Verdieping/keuzeonderwerp	40%

Voor leerlingen die in 2018/2019 in **VWO 6** zitten

Code	Periode van afname	Omschrijving; te beheersen leerstof	Weging
	SE 4.1 t/m SE 5.4	Informatie digitaal, Computers en randapparatuur; Besturingssystemen; Computernetwerken, security; Geschiedenis van de computer, Programmeren 1, Programmeren 2, Relationele databases, Databasemanagementsystemen	55%
PO6	SE 6.1	Verdieping/keuzeonderwerp	15%
PO7	SE 6.2	Computational science (modelleren en simuleren)	15%
PO8	SE 6.3	Verdieping/keuzeonderwerp	15%

Opmerkingen:

- Herkansen van een SE onderdeel in VWO 4 of VWO 5 heeft geen invloed op rapportcijfer.
- Inhoud en volgorde van praktische opdrachten in VWO 6 worden bepaald in overleg met examenkandidaten.
- Praktische opdrachten in periode SE 6.3 kunnen niet herkanst worden.

kunst beeldende vorming (KUbv), kunst algemeen (KUa)

De toetsen vwo 5/6

Code	Periode van afname	Omschrijving; te beheersen leerstof	Weging	Soort toets; Tijdsduur	
T1a	SE 5.1	Kubv Praktijk opdracht	1	P	50
T1b		KUa Bespiegeling	1	S	
T1c	SE 5.2	KUbv Praktijk opdracht	1	P	50
T1d		KUa Bespiegeling	1	S	
T1e	SE 5.3	KUbv Praktijk opdracht	1	P	50
T1f		KUa Bespiegeling	1	S	
T1g	SE 5.4	KUbv Praktijk opdracht	1	P	50
T1h		KUa Bespiegeling	1	S	
PO ₁	SE6.1	KUbv Praktijk opdracht	2	P	50
T2		KUa Bespiegeling	1	S	
PO ₂	SE6.2	KUbv Praktijk opdracht	2	P	100
T3		KUa Bespiegeling	1	S	
PO ₃	SE6.3	KUbv Praktijk opdracht	2	P	100
T4		KUa Bespiegeling	2	S	

- De (deel)toetsen in vwo 5 zijn niet herkansbaar.
- De praktijktoetsen (PO) zijn niet herkansbaar.

Berekening van het schoolexamencijfer in vwo 5 = T1:
 $\text{som}(T1a - T1h) / 8$

Berekening van het schoolexameneindcijfer:
 $\{(T1 + T2 + T3) + 2x(T4 + PO1 + PO2 + PO3) / 11$

kunst muziek (kumu), kunst algemeen (kua)

De toetsen in vwo 5/6

Code	Periode van afname	Omschrijving; te beheersen leerstof	weging	Soort toets; Tijdsduur	
T1a	SE 5.1	KUa Bespiegeling	1	S	50
T1b	SE 5.2	KUa Bespiegeling	1	S	50
T1c		KUmu Toets module klas 5	1	S	50
PO1		KUmu portfolio klas 5	2		
T1d	SE 5.3	KUa Bespiegeling	1	S	50
T1e	SE 5.4	KUa Bespiegeling	1	S	50
PO ₂		KUmu portfolio klas 5	2	P	
T2	SE6.1	KUa Bespiegeling	1	S	50
T3	SE6.2	KUa Bespiegeling/KuMu Toets module klas 6	1	S	100
T4	SE6.3	KUa Bespiegeling	2	S	100
PO ₃		KUmu portfolio klas 6/EEP	4	P	

De praktische opdrachten

Code	Periode van afname; uiterste inleverdatum	Omschrijving			
		Soort opdracht:	Beoogd eindproduct:	Te beheersen vaardigheden:	
PO ₁	SE5.2 Nader te bepalen	G	2 vocale / instrumentale composities	Gevarieerd naar bijvoorbeeld opbouw, genres, functies en historische achtergrond, waarvan enkele uit eigen tijd. (eventueel eigen composities)	stem en instrument
PO ₂	SE5.4 Nader te bepalen	G	2 vocale / instrumentale composities	Gevarieerd naar bijvoorbeeld opbouw, genres, functies en historische achtergrond, waarvan enkele uit eigen tijd. (eventueel eigen composities)	stem en instrument
PO ₃	SE6.3 Nader te bepalen	G	4 vocale / instrumentale composities	Gevarieerd naar bijvoorbeeld opbouw, genres, functies en historische achtergrond, waarvan enkele uit eigen tijd. (eventueel eigen composities)	stem en instrument

- De deeltaetsen in vwo 5 zijn niet herkansbaar.
- Alle praktijktoetsen (P) zijn niet herkansbaar.

De berekening van het schoolexamencijfer in vwo 5:

$$T1 = \{(T1a+1b+T1c+T1d+T1e) + 2x(PO_1+PO_2)\} / 9$$

De berekening van het schoolexameneindcijfer:

$$\{(T1 + T2 + T3) + 2xT4 + 4xPO_3\} / 9$$

Latijnse taal en literatuur (Itc)

⇒ **VWO 4, schooljaar 2018-2019**

Code	Periode van afname	Omschrijving, te beheersen leerstof	Soort toets, duur	
T _{1a}	SE4.1	Kcv: Synopsis H1(extra mythen), 2 en 4 + kunststijlen, geschiedenis van Griekenland	S	50
T _{1b}	SE4.2	Kcv: geschiedenis van Rome, Christendom, kerkbouw, Synopsis H8	S	50
PO ₁	SE4.3	Kcv: Literatuurstudie: leerstof en vaardigheden: hfdst. 5 en 6 + bronnen en secundaire lit., afh. van het gekozen onderwerp	Werkstuk, presentatie op school en in Rome	
T _{1c}	SE4.4	Kcv: Synopsis H5 en 6; kunststijlen, mythen	S	50
eindcijfer vwo 4 = T1 = (T_{1a} + T_{1b} + PO₁ + 2x T_{1c}) / 5				

! T₁ is alleen *als geheel* herkansbaar in een SE van 100 minuten; de onderdelen waaruit T₁ bestaat, zijn dat niet.

SE-cijfer wordt als volgt opgebouwd: T1, 4, 5 en 6 tellen voor 20%, T2 en T3 voor 10%.

schooljaren 2019-2021

T ₂	SE5.2	Nader vast te stellen in 2019/2020	S	100
T ₃	SE5.3	Individueel pensum (5 pagina's OCT + 45 pag. teksten in vertaling)	M	30 (tweetal) 45 (drietal)
T ₄	SE5.4	Nader vast te stellen in 2019/2020	S	100
T ₅	SE6.2	De CE-stof van SE6.1 en 6.2: Cicero Rhetor	S	100
T ₆	SE6.3	De CE-stof van SE6.1-6.3: Cicero Rhetor	S	100

⇒ **VWO 5, schooljaren 2018-2020**

Code	Periode van afname	Omschrijving, te beheersen leerstof	Soort toets, duur	
T ₂	SE5.2	De stof van SE5.1 en 5.2: poëzie & filosofie	S	100
T ₃	SE5.3	Individueel pensum	M	30 (tweetal) 45 (drietal)
T ₄	SE5.4	De stof van SE5.3 en 5.4: Plinius en Tacitus	S	100
T ₅	SE6.2	De CE-stof van SE6.1 en 6.2: Vergilius	S	100
T ₆	SE6.3	De CE-stof van SE6.1-6.3: Vergilius	S	100

SE-cijfer wordt als volgt opgebouwd: T1, 4, 5 en 6 tellen voor 20%, T2 en T3 voor 10%.

NB: - herkansingen tellen, indien het cijfer verbeterd is, niet mee in het overgangscijfer, maar uitsluitend in het SE-cijfer.

⇒ **VWO 6, schooljaar 2018-2019**

Code	Periode van afname	Omschrijving, te beheersen leerstof	Soort toets, duur	
T ₅	SE6.2	De CE-stof van SE6.1 en 6.2: Ovidius	S	100
T ₆	SE6.3	De CE-stof van SE6.1-6.3: Ovidius	S	100

SE-cijfer wordt als volgt opgebouwd: T1, 4, 5 en 6 tellen voor 20%, T2 en T3 voor 10%.

NB: - T5 of T6 is herkansbaar in de herkansingsronde *na lesperiode 3*. Een keuze voor een van beide betekent dat er in die ronde geen ander vak naast Latijn herkanst kan worden.

LOB (loopbaanoriëntatie en beroepskeuze)

De activiteiten

Code	Periode van afname;	Activiteit	Verplicht/Facultatief	
Pf1	SE41	Studievoorlichting Leeuwarden	Schriftelijk verslag	V
Pf2	SE42	Voorlichting vervolgoopleidingen door oud-leerlingen	Schriftelijk verslag	V
Pf3	SE43	Collegecarrousel RUG Indien plaatsing mogelijk is.		V
Pf3	SE43	Gesprek met mentor / decaan		F
Pf4	SE51	Studiekeuzeworkshop		V
Pf5	SE52	Keuze uit: 1) Open dag WO of HBO instelling 2) Meeloopdag 3) Eén dag student 4) Activiteit Scholierenacademie RUG 5) Symposium 6) Webclasses	Schriftelijk verslag	V
Pf6	SE53	Voorlichting vervolgoopleidingen door oud-leerlingen	Schriftelijk verslag	V
Pf7	SE54	Gesprek met mentor / decaan		F
Pf8	SE55	Reflectieverslag	Portfolio	V
Pf10	SE61	Informatieavond V6 met o.a. voorlichting studeren RUG		V
Pf11	SE62	Bezoek minimaal een: Open dag WO- of HBO-instelling	Schriftelijk/mondeling verslag	V
Pf12	SE63	Dag op locatie WO-instelling: meeloopdag/proefstuderen /Masterclass/ Webclass		V
Pf13	SE64	Gesprek met mentor	Portfolio LOB	V
Pf14	SE65	Voorlichting vervolgoopleidingen door oud-leerlingen		F
Pf15	SE66	Aanmelding voor vervolgoopleiding Opgeven aan decaan vervolgactiviteit	Portfolio	V

V = verplicht F = facultatief

De gemaakte en beoordeelde opdrachten en verslagen maken deel uit van het portfolio dat de leerlingen in de loop van vwo 4, vwo 5 en vwo 6 samenstellen.

lichamelijke opvoeding / sportoriëntatie

De toetsen

Code	Periode van afronding;	Omschrijving	
		Te verrichten activiteit:	Te beheersen vaardigheden:
PO ₁	SE4.1, 4.2, 4.3 en 4.4	Actieve deelname aan alle aangeboden lo-activiteiten	Voldoende deelname bekwaamheid in praktische, sociale en organisatorische zin
PO ₂	SE5.1, 5.2, 5.3 en 5.4	Actieve deelname aan alle aangeboden lo-activiteiten	Voldoende deelname bekwaamheid in praktische, sociale en organisatorische zin
PO ₃	SE 6.1 en 6.2	Actieve deelname aan minimaal vier keuzeactiviteiten van sportoriëntatie (totaal 12 lessen)	100% actieve deelname en voldoende praktische ervaring in de keuzeactiviteiten

De beoordeling van het schoolexamen

PO₁, PO₂ en PO₃ moeten *voldoende* of *goed* uitgevoerd worden.

Dit kan door 100% actieve deelname aan sportdagen en lessen LO.

Afwezigheid bij sportdagen moet ingehaald worden.

PO₁ en PO₂ zijn het voortgangsgemiddelde van respectievelijk vwo 4 en vwo 5.

Is het voortgangsgemiddelde 7,5 of hoger, dan is de beoordeling *goed*.

Wanneer twee PO's beoordeeld zijn met *goed*, is de eindbeoordeling *goed*. In alle andere gevallen *voldoende*.

Een *onvoldoende* heeft invloed op de overgang en het slagen van de examenkandidaat. Vandaar dat er dan ter compensatie nader te bepalen praktische en/of theoretische opdrachten moeten worden uitgevoerd, dan wel een nader te bepalen inhaalprogramma moet worden gevolgd.

maatschappijleer (maat) (gemeenschappelijk deel, VWO 4)

Te gebruiken methode

Schrijver	Titel	Uitgever	ISBN
Linthorst, M.Y., c.s.	Thema's Maatschappijleer, lesboek	Essener	9789086742 400
Linthorst, M.Y., c.s.	Thema's Maatschappijleer, werkboek	Essener	9789086742 349

De toetsen

Code	Periode van afname	Omschrijving; te beheersen leerstof	Soort toets; Duur	
T ₁	SE4.1	Thema rechtsstaat	S	50
T ₂	SE4.2	Thema parlementaire democratie	S	50
T ₃	SE4.3	Thema verzorgingsstaat	S	50
T ₄	SE4.4	Thema pluriforme samenleving	S	50
SO ₁	SE 4.1	Wat is maatschappijleer?	Nader te bepalen	
PO ₁	SE4.2	Politieke Partijen	Nader te bepalen	
PO ₂	SE4.3	Verzorgingsstaat	Nader te bepalen	

De berekening van het schoolexameneindcijfer:

$$\{2x(T_1+T_2+T_3 +T_4) + SO_1+PO_1+PO_2\} / 11$$

LET OP: zowel de toetsen als de praktische opdrachten kunnen niet worden herkanst.

maatschappijwetenschappen (maw)

Te gebruiken methode

V5 Seneca Seneca Maatschappijwetenschappen

V6 Examenmodule Massamedia
Criminaliteit, strafrecht en samenleving
Politieke besluitvorming

De toetsen

Code	Periode van afname	Omschrijving; te beheersen leerstof	Soort toets; Duur	
T _{1a}	SE51	Hoofd- kernconcepten plus context	S	50
T _{1b}	SE52	Hoofd- kernconcepten plus context	S	50
T _{1c}	SE53	Hoofd- kernconcepten plus context	S	100
T _{1d}	SE54	Hoofd- kernconcepten plus context	S	100
T ₂	SE6.1	Module Rechtsstaat en onderzoek	S	100
T ₃	SE6.2	Module Politieke besluitvorming	S	100
T ₄	SE6.3	Module Massamedia	S	100

De praktische opdrachten

Code	Periode van afname;	Omschrijving			
		Soort opdracht:	Beoogd eindproduct:	Te beheersen vaardigheden:	
PO ₁	SE51	G/I	Nader te bepalen	Nader te bepalen	Nader te bepalen
PO ₂	SE52/SE53	G/I	Nader te bepalen	Nader te bepalen	Nader te bepalen

→ De vier deelttoetsen T_{1a}-T_{1d} en de twee PO's uit VWO 5 vormen samen het T1 cijfer.

Berekening schoolexamencijfer T1 :

$$T1 = \{3x(T1a+T1b+T1c+T1d) + PO_1+PO_2\} / 14$$

De berekening van het schoolexameneindcijfer:

$$(T1 + T2 + T3 + T4) / 4$$

Nadere bepalingen ten aanzien van de herkansing van een toets of praktische opdracht uit een school-examenperiode:

De deelttoetsen en PO's uit het vijfde leerjaar kunnen niet worden herkanst.

management en organisatie (M&O)

Te gebruiken methode:

schrijver	titel	uitgever
Luc Repiels	Stichting en Vereniging	Uitgeverij Stoffels
Luc Repiels/ Huib Stoffels	Marketing & Logistiek	Uitgeverij Stoffels
Huib Stoffels	De Eenmanszaak dl1	Uitgeverij Stoffels
Luc Repiels	Organisatie & Personeel	Uitgeverij Stoffels
Huib Stoffels	De Naamloze Vennootschap	Uitgeverij Stoffels
Huib Stoffels	De Eenmanszaak dl2	Uitgeverij Stoffels
Huib Stoffels	De Industrie	Uitgeverij Stoffels

Code	Periode van afname	Omschrijving; te beheersen leerstof	Soort toets	Duur
T1	SE6.1	De Industrie Stichting en Vereniging Marketing	S	100
T2	SE6.2	De Eenmanszaak dl.1, Organisatie & Personeel De Naamloze Vennootschap, Eenmanszaak dl. 2	S	100
T3	SE6.3	De Naamloze Vennootschap, De Eenmanszaak dl.1; De Industrie, De Eenmanszaak dl. 2	S	100

Berekening schoolexamene**indcijfer** : $(T1+T2+T3) / 3$

natuurkunde (na)

VWO 4, 2018-2019

Te gebruiken methode

Schrijver Titel
M. Dirksen et al. Newton 4 VWO 4^e editie

Uitgever ISBN
Thieme Meulenhoff 9789006312867

De toetsen

Code	Periode van afname	Omschrijving Te bestuderen hoofdstukken	Weging	Soort toets; Duur	
T _{1a} T _{1b}	SE 4.1	Toets hs 1 Toets hs 6a	2 2	50 50	S S
T _{1c} T _{1d}	SE 4.2	Verslag over een PO ₁ Toets hs 2	1 2	50	S S
T _{1e} T _{1f}	SE 4.3	Toets hs 4 Toets hs 5	2 2	50 50	S S
T _{1g} T _{1h}	SE 4.4	Verslag over een PO ₂ Toets hs 3	1 2	50	S S

Geen van bovenstaande (deel)toetsen kan worden herkanst.

Berekening T1: $\{T_{1c} + T_{1g} + 2x(T_{1a} + T_{1b} + T_{1d} + T_{1e} + T_{1f} + T_{1h})\} / 14 =$ voortschr. gem.

VWO 5, 2018-2019

Te gebruiken methode

Schrijver Titel
Bas Blok et al. Newton 5 VWO 4^e editie

Uitgever ISBN
Thieme Meulenhoff 9789006312911

Code	Periode van afname	Omschrijving; Te beheersen leerstof	weging	Soort toets; Tijd toets	
T _{2a} T _{2b}	SE 5.1	Toets over hoofdstuk 7 Toets over hoofdstuk 8	3 3	S S	50 50
T _{2c}	SE 5.2	Toets over hoofdstuk 9	3	S	50
T _{2d} T _{2e}	SE 5.3	Toets keuzekatern Relativiteitstheorie Toets keuzekatern Kern- en deeltjesprocessen	3 3	S S	50 50
T _{2f} T _{2g}	SE 5.4	Toets over hoofdstuk 10 Uitvoeren PO ₃	3 1	S M	50 20

Geen van bovenstaande (deel)toetsen kan worden herkanst.

Voor leerlingen met een havodiploma vormt het niet-afgeronde havo SE-eindcijfer het T1 cijfer.

De berekening van het schoolexamencijfer T2:

$\{T_{2g} + 3x(T_{2a} + T_{2b} + T_{2c} + T_{2d} + T_{2e} + T_{2f})\} / 19 =$ voortschr. gemidd.

→ vervolg →

vervolg natuurkunde: **VWO 6, 2018-2019**

Te gebruiken methode

Schrijver Titel
Kortland et al. Newton 6 VWO vierde editie

Uitgever ISBN
Thieme Meulenhoff 9789006312966

Code	Periode van afname	Omschrijving; Te beheersen leerstof	weging	Soort toets; Tijd toets	
T ₃	SE 6.1	Toets over hoofdstuk 1,8 en 12	1	S	100
T ₄	SE 6.2	Toets over hoofdstuk 5,7,13	1	S	100
T ₅	SE 6.3	Toets over hoofdstuk 9,10,14	1	S	100

De berekening van schoolexameneindcijfer: $\{T_1 + (2 \times T_2) + T_3 + T_4 + T_5\} / 6$

Nadere bepalingen:

- PO_n is groepsopdrachten voor twee of drie personen. Kan per PO verschillen.
- PO_n dient 10 dagen na het practicum te worden ingeleverd.
- De periodegemiddelden in V4 vormen samen T₁ ; dit cijfer telt één keer mee voor het eindcijfer.
- De periodegemiddelden in V5 vormen samen T₂ ; dit cijfer telt twee keer mee voor het eindcijfer.
- De leerstof van alle hoofdstukken waarbij een a of een b is vermeld wordt minimaal één week voor de toets aan de leerlingen bekendgemaakt.

Voor alle leerjaren geldt:

- * Voor proefwerken en schoolexamens mogen leerlingen geen grafische rekenmachine gebruiken. Het gebruik daarvan is alleen in de les en bij PO's toegestaan.
- * Alleen de toetsen in vwo 6 kunnen herkanst worden.

Nederlandse taal en literatuur (NetI)

Te gebruiken methodes:

Diverse syllabi samengesteld door de vakgroep Nederlands.
Bekend wordt verondersteld de theorie in de methode <i>Nieuw Nederlands</i> .

Code	Periode	Omschrijving / te beheersen leerstof	soort toets; duur	
T ₁	SE5.4	SPREEKVAARDIGHEID Deelname aan een debat, op basis van door de kandidaat geselecteerde en geordende documentatie volgens aanwijzingen van de docent. Een debatteam legt in een lesuur het SE af en werkt bovendien als jury voor een ander debatteam.	M	50m.
T ₂	SE6.1	SCHRIJFVAARDIGHEID Gedocumenteerd schrijven over een door de vakgroep samengestelde documentatiemap, uitgereikt aan het begin van het SE.	S	150m.
T ₃	SE6.2	LITERATUUR Over twaalf literaire werken uit de Nederlandse literatuur waarvan drie titels voor 1880. Het SE bestaat uit opdrachten die gemaakt dienen te worden tijdens (en eventueel buiten) de lessen (S) en uit een mondeling SE (M).	S/M	M: max 20m.
T ₄	SE6.3	LEESVAARDIGHEID De kandidaat kan een tekst analyseren, interpreteren, beoordelen en (delen ervan) beknopt samenvatten. Ook worden argumentatieve vaardigheden getoetst.	S	100

De berekening van het schoolexameneindcijfer:

$$\{ (T_1 + 2 \times T_2 + T_3 + 2 \times T_4) \} / 6$$

→ T₁ is slechts herkansbaar indien het behaalde cijfer 5,4 of lager is.

→ T₃ is niet herkansbaar.

profielwerkstuk (PWS)

De toets

Code	Periode van afname; uiterste inleverdatum	Omschrijving		
		Soort opdracht:	Beoogd eindproduct:	Te beheersen leerstof en <i>vaardigheden</i> :
PWS	SE 6.1 en 6.2 uiterste inleverdatum: 15 februari 2019	G	Zie verstrekte handleiding profielwerkstuk	Verslag + logboek <i>Onderzoeks- en presentatievaardigheden</i>

G= groepsopdracht voor drie personen

Van elke leerling wordt aanwezigheid en actieve deelname verwacht op de presentatieavond op donderdag 28 februari 2019.

Een schriftelijke uitgeprinte én een digitale versie van het PWS en logboek dienen uiterlijk op vrijdag 15 februari 2019 ingeleverd te zijn.

Bij gebleken ongelijke inzet van de groepsleden kan de begeleider een verschillend cijfer aan de verschillende groepsleden toekennen.

Nadere bepalingen: het PWS kan niet herkanst worden.

scheikunde (schk)

VWO 4 leerjaar 2018-2019

Te gebruiken methode

Schrijver	Titel	Uitgever	ISBN
Bekkers, R.	Chemie 4 VWO 6e editie	Noordhoff	9789001817107

Naast het boek wordt gebruik gemaakt van de modules “Ecoreizen” en “Zelfherstellend Beton”. Deze worden verstrekt op papier en zijn tevens te vinden op Magister.

De toetsen VWO 4

Code	Periode van afname	Omschrijving; te beheersen leerstof	Weging	Soort toets	Tijd
T _{1a}	SE 4.1	Module “Ecoreizen”	2	S	50
T _{1b}	P2	Opdracht “Ecoreizen”	1	G, P	-
T _{1c}	SE4.2	Hoofdstuk 3	2	S	50
T _{1d}	P3	Module “Zelfherstellend Beton”	1	G, P	-
T _{1e}	SE4.3	Hoofdstuk 6 (deels) en “Zelfherstellend Beton”	2	S	50
T _{1f}	P4	Onderzoek nav hoofdstuk 7	1	G, P	
T _{1g}	SE4.4	Toets hoofdstuk 3, 6, 7, 8 en de module beton	3	S	100

De stof van voorgaande schoolexamens wordt bekend verondersteld.

Geen van deze toetsen is herkansbaar.

Eindcijfer VWO 4:

Elke kandidaat die na toets T_{1f} een voortgangsgemiddelde heeft van 6,5 of hoger, kan het resultaat van T_{1g} als T1 cijfer meenemen naar VWO 6, op voorwaarde dat het T_{1g} cijfer hoger is dan het gemiddelde van toets T_{1a} t/m T_{1f}. De resultaten van de toetsen T_{1a} t/m T_{1f} komen dan te vervallen. In alle andere gevallen geldt:

$$T1 = (2 \times T_{1a} + T_{1b} + 2 \times T_{1c} + T_{1d} + 2 \times T_{1e} + T_{1f} + 3 \times T_{1g}) / 12$$

Let op: bovenstaande regeling is dus niet van toepassing op de vaststelling van het eindrapportcijfer voor vwo 4. Dat komt gewoon tot stand met de eerder genoemde formule.

De berekening van het schoolexamencijfer

Het T1 cijfer, afgerond op één decimaal, bepaalt voor 1/5 deel het uiteindelijke schoolexamencijfer in VWO 6

>>vervolg

scheikunde: **VWO 5** leerjaar 2018-2019

Te gebruiken methode

Schrijver	Titel	Uitgever	ISBN
Bekkers, R.	Chemie 5 VWO 6e editie	Noordhoff	9789001817176

De toetsen VWO 5

Code	Periode van afname	Omschrijving; te beheersen leerstof	Soort toets	Tijdsduur
T _{2a}	SE 5.1	Toets hoofdstuk 8 en 9	S	50
T _{2b}	P2	Toets hoofdstuk 10	S	50
T _{2c}	P2	Toets hoofdstuk 11	S	50
T _{2d}	SE 5.3	Toets hoofdstuk 9, 12 en 13	S	100
T _{2e}	SE 5.4	Toets hoofdstuk 14 en 15	S	50
T _{2f}	Alle periodes	Dit PO is een verzameling van opdrachten (3 a 4) in de vorm van werkplannen verslagen, presentaties ed. Steeds gaat het om experiment gerelateerde onderdelen.	G,P	

De stof van voorgaande schoolexamens wordt bekend verondersteld.
Geen van deze toetsen is herkansbaar.

$$\text{Eindcijfer VWO 5} = T_2 = (T_{2a} + T_{2b} + T_{2c} + T_{2d} + T_{2e} + T_{2f}) / 6$$

Het T₂ cijfer, afgerond op één decimaal, bepaalt voor 2/7 deel het uiteindelijke schoolexamencijfer in VWO 6

VWO 6 leerjaar 2018-2019

Te gebruiken methode

Schrijver	Titel	Uitgever	ISBN
Bekkers, R.	Chemie 6 VWO, 5 VWO en 4 VWO, 6 ^e ed.	Noordhoff	9789001817190

Toetsen VWO 6

Code	Periode van afname	Omschrijving; te beheersen leerstof	Soort toets	Tijdsduur
T ₃	SE 6.1	Energie, redoxchemie: Hs 7, 11, 13.4 en 13.5 en 16	S	50
T ₄	SE 6.2	Chemisch evenwicht, zuur-base chemie en analysetechnieken Hs 8, 9, 12, 13 (muv 13.4 en 13.5)	S	100
T ₅	SE 6.3	Organische chemie, biochemie, groene chemie, nieuwe materialen Hs 6, 7, 10, 14, 15, 17, 18 en 19	S	100

De stof van voorgaande schoolexamens wordt bekend verondersteld.

$$\text{De berekening van het schoolexameneindcijfer: } (T_1 + 2x T_2 + T_3 + T_4 + 2x T_5) / 7$$

wiskunde A

Te gebruiken methode

Schrijver	Titel	Uitgever	ISBN
	Getal en Ruimte 2014	EPN	

De toetsen vwo5

Code	Periode van afname	Omschrijving; te beheersen leerstof	Soort toets; Duur	
T _{1a}	SE 5.1	Toets over hoofdstuk 7	S	50
T _{1b}		Toets over hoofdstuk 8	S	50
T _{1c}	SE 5.2	Toets over hoofdstuk 9	S	50
T _{1d}		Toets over hoofdstuk 7, 9	S	50
T _{1e}	SE 5.3	Toets over hoofdstuk 10	S	50
T _{1f}		Toets over hoofdstuk 1, 3, 6, 10	S	100
T _{1g}	SE 5.4	Toets over keuze onderwerp	S	50
T _{1h}		Toets over hoofdstuk 2, 4, 7, 9, 11	S	100

Geen van bovenstaande (deel)toetsen kan worden herkanst.

$$\text{eindcijfer vwo5} = \mathbf{T1} = (T_{1a} + T_{1b} + T_{1c} + T_{1d} + T_{1e} + 3 \cdot T_{1f} + T_{1g} + 3 \cdot T_{1h}) / 12$$

te gebruiken methode

Schrijver	Titel	Uitgever	ISBN
	Getal en Ruimte 2014	EPN	

De toetsen vwo6

Code	Periode van afname	Omschrijving; te beheersen leerstof	Soort toets; Duur	
T ₂	SE 6.1	hfdst 1, 3, 6, 10, 12, 13.1 t/m 13.2	S	100
T ₃	SE 6.2	hfdst 2, 4, 7, 8.1 t/m 8.3, 9, 10, 13, 14.3	S	100
T ₄	SE 6.3	hfdst 2, 3, 6, 8, 10, 12, 13, 14	S	100

de berekening van het schoolexameneindcijfer: $(T_1 + T_2 + T_3 + T_4) / 4$

wiskunde B

vwo5

Te gebruiken methode:

Schrijver	Titel	Uitgever	ISBN
	Getal en Ruimte 2014	EPN	

De toetsen

Code	Periode van afname	Omschrijving; te beheersen leerstof	Soort toets; Duur	
T _{1a} T _{1b}	SE5.1	Toets over hoofdstuk 6,7 Toets over hoofdstuk 7,8	S	50
T _{1c} T _{1d}	SE5.2	Toets over hoofdstuk 8 Toets over hoofdstuk 8,9	S	50
T _{1e} T _{1f}	SE5.3	Toets over hoofdstuk 11 Toets over hoofdstuk 1,2,6,9,11	S	50
			S	100
T _{1g} T _{1h}	SE5.4	Toets over hoofdstuk 10 Toets over hoofdstuk 4,7,8,10,12	S	50
			S	100

Geen van bovenstaande (deel)toetsen kan worden herkanst.

Eindcijfer **vwo5 = T1** = $(T_{1a} + T_{1b} + T_{1c} + T_{1d} + T_{1e} + 3 \cdot T_{1f} + T_{1g} + 3 \cdot T_{1h}) / 12$

vwo6

Te gebruiken methode:

Schrijver	Titel	Uitgever	ISBN
	Getal en Ruimte 2014	EPN	

De toetsen

Code	Periode van afname	Omschrijving; te beheersen leerstof	Soort toets; Duur	
T ₂	SE6.1	Hfdst 1,2,3,5,6,7,9,11,12,13	S	100
T ₃	SE6.2	Hfdst 4,6,8,10,11,14,15	S	100
T ₄	SE6.3	Alle examenstof	S	100

De berekening van het schoolexameneindcijfer in vwo 6: $(T_1 + T_2 + T_3 + T_4) / 4$

wiskunde D

vwo5

Te gebruiken methode

Schrijver	Titel	Uitgever	ISBN
	Getal en Ruimte 2014	EPN	

De toetsen

Code	Periode van afname	Omschrijving; te beheersen leerstof	Soort toets; Duur	
T1a	SE5.1	Toets over hoofdstuk 1,3,5	S	100
T1b	SE5.2	Toets over hoofdstuk 7	S	100
T1c	SE5.3	Toets over hoofdstuk 8	S	100
T1d	SE5.4	Toets over hoofdstuk 10	S	100

Eindcijfer vwo5 = T1 = $(T1a+T1b+T1c+T1d) / 4$

Geen van bovenstaande deelttoetsen kan worden herkanst.

vwo6

Te gebruiken methode

Schrijver	Titel	Uitgever	ISBN
	Getal en Ruimte 2014	EPN	

De toetsen

Code	Periode van afname	Omschrijving; te beheersen leerstof	Soort toets; Duur	
T2	SE6.1	Toets over hoofdstuk 1,3,5,12	S	100
T3	SE6.2	Toets over hoofdstukken 1,3,5,12,14	S	100
T4	SE6.3	Toets over hoofdstuk 15	S	100

De berekening van het schoolexamen**eindcijfer**: $(4 \times T1 + T2 + T3 + T4) / 7$

Overzicht van de schoolexamens VWO in het schooljaar 2018 - 2019 tijdens de toetsperiodes:

vak	VWO 4 - toetsperiode				VWO 5 - toetsperiode				VWO 6 - toetsperiode		
	4.1	4.2	4.3	4.4	5.1	5.2	5.3	5.4	6.1	6.2	6.3
AK					T1a-b	T1c-e	T1f-g	T1h-j	T2	T3	T4
BSM			T1				T2			T3	T4
BIOL	T1a	T1b-c	T1d-e	T1f-g	T2a	T2b-c	T2d-e	T2f-g	T3*	T4*	T5*
CKV	T1	T2	T3	T4							
DUTL									T1	T2(m)	T3 + T4
ECON									T1	T2	T3
ENTL					T1a-b	T1c-e	T1f-g	T1h-i	T2	T3(m)	T4 + T5
ENca					T1a-b	T1c-d	T1e-f	T1g-h			
FI			T1				T3				T4
FATL					T1a-d	T1e-h	T1i-L	T1m-p	T2	T3	T4 + T5(m)
GES					T1a	T1b	T1c	T1d-e	T2	T3	T4
GTC	T1a	T1b		T1c		T2	T3(m)	T4		T5**	T6**
IN	T1			T2	T2						
KUBV					T1a-b	T1c-d	T1e-f	T1g-h	T2	T3	T4
KUMU					T1a	T1b-c	T1d	T1e	T2	T3	T4
LTC	T1a	T1b		T1c		T2	T3(m)	T4		T5**	T6**
MAAT	T1	T2	T3	T4							
MAW					T1a	T1b	T1c	T1d	T2	T3	T4
M&O									T1	T2	T3
NAT	T1a-b	T1c-d	T1e-f	T1g-h	T2a-b	T2c	T2d-e	T2f-g	T3	T4	T5
NETL								T1(m)	T2	T3	T4
SCHK	T1a.b	T1c-d	T1e-f	T1g	T2a	T2b-c	T2d	T2e-f	T3	T4	T5
WISA					T1a-b	T1c-d	T1e-f	T1g-h	T2	T3	T4
WISB					T1a-b	T1c-d	T1e-f	T1g-h	T2	T3	T4
WISC											
WISD					T1a	T1b	T1c	T1d	T2	T3	T4

Geel gemarkeerd: deze toetsen kunnen niet worden herkanst.

Lichtgeel gemarkeerd: beperkte herkansing mogelijk.

SE-deeltoetsen (T**) in vwo 4 en -5 kunnen evenmin worden herkanst.

* (BIOL): in vwo 6 is er voor dit vak slechts één herkansingsmoment, t.w. na lesperiode 3. Op dat moment kan de leerling kiezen voor een herkansing van T3, T4 of T5.

** (GTC, LTC): in vwo 6 is er voor deze twee vakken slechts één herkansingsmoment, t.w. na lesperiode 3. Op dat moment kan de leerling kiezen voor een herkansing van T5 of T6.

Verklaring van afkortingen:

- 4.* schoolexamenperiode 4e klas, bepaalde deelperiode (1-4)
 T_n mondelinge of schriftelijke toets nummer
 PO_n praktische opdracht nummer
 (m) mondeling schoolexamen

Verdeling van de praktische opdrachten VWO in het schooljaar 2018 – 2019 tijdens de lesperiodes:

vak	VWO 4 - lesperiode				VWO 5 - lesperiode				VWO 6 - lesperiode		
	4.1	4.2	4.3	4.4	5.1	5.2	5.3	5.4	6.1	6.2	6.3
AK									PO1 +	→ +	→
BSM	PO1 +	→ +	→ +	→							
					PO2 +	→ +	→ +	→			
	PO3 +	→ +	→ +	→	PO3 +	→ +	→ +	→	PO3 +	→ +	→ +
	PO4 +	→ +	→ +	→	PO4 +	→ +	→ +	→	PO4 +	→ +	→ +
					PO5 +	→ +	→ +	→			
	PO6 +	→ +	→ +	→	PO6 +	→ +	→ +	→	PO6 +	→ +	→ +
BIOL											
CKV	PO1, K1	PO2, K2	PO3, K3	PO4, K4							
DUTL											
ECON											
ENTL											
FI				PO1		PO1		PO2			
FATL											
GES					PO1a	PO1b	PO1c	PO1d			
GTC			PO1								
IN			PO1			PO3	PO4		PO6	PO7	PO8
KUBV									PO1	PO2	PO3
KUMU						PO1		PO2			PO3
LTC			PO1								
LO	PO1	→	→	→	PO2	→	→	→	PO3	→	
MAAT	SO1	PO1	PO2								
MAW					PO1	PO2 +	→				
M&O											
NA											
NETL											
SCHK											
WISA											
WISB											
WISC											
WISD											

Geel gemarkeerd: deze PO's kunnen niet worden herkanst.

Lichtgeel gemarkeerd: beperkte herkansing mogelijk.

Deel-praktische opdrachten (PO**) in vwo 4 en -5 kunnen evenmin worden herkanst.

BIJLAGE bij het *Programma van Toetsing en Afsluiting van OSG Sevenwolden, afdeling vwo*

Nadere bepalingen ten aanzien van de organisatie van het schoolexamen

1 Schoolexamenperioden.

- 1.0 Onderdelen van het schoolexamen vwo worden afgenomen in het vijfde en zesde leerjaar en in beperkte mate in het vierde leerjaar.
- 1.1 Alle schoolexamentoetsen in vwo 6 worden in een toetsperiode afgenomen.

2 Het aantal schriftelijke toetsen per vak en de per toets toegestane tijd.

- 2.0 Er bestaan twee manieren om tot een schoolexamentoets (T-)cijfer te komen:
- (a) In de loop van een leerjaar (vwo 4 en -5) wordt een aantal kleinere of deelttoetsen afgenomen, waarvan de cijfers samen leiden tot een eind- of T-cijfer aan het einde van het schooljaar. Deze deelttoetsen zijn niet herkansbaar en het eind- of T-cijfer dientengevolge evenmin, tenzij in het betreffende PTA anders aangegeven wordt.
- (b) In de loop van een leerjaar (vwo 4, -5 en -6) wordt aan het einde van een lesperiode één, ongedeelde (T-)toets aangeboden. Deze toets is in principe herkansbaar, tenzij in het betreffende PTA anders wordt aangegeven.
- 2.1 Het aantal schriftelijke toetsen per vak is bepaald op maximaal één per schoolexamenperiode. Dit geldt niet voor de (niet-herkansbare) deelttoetsen die worden afgenomen in vwo 4 en -5 en die uiteindelijk leiden tot één volwaardig schoolexamencijfer.
Evenmin geldt dit voor het schoolexamen *kijk-/luistertoets* moderne vreemde talen in vwo 6: vanwege de uitslagdatum van deze toetsen is de herkansingsmogelijkheid ervoor formeel ondergebracht in de daaropvolgende toetsperiode.
- 2.2 Daarnaast kunnen er voor de vakken die dat betreft maximaal twee schoolexamentoetsen mondeling worden afgenomen, per schoolexamenperiode maximaal één.
- 2.3 Een schriftelijke toets duurt 50 of 100 minuten. Voor het vak NETL is eenmalig één toets van 150 minuten toegestaan.
Kijk- en luistertoetsen bij de moderne vreemde talen duren ca. 60 minuten.
De maximale tijd van een mondelinge toets bedraagt 30 minuten.
Een mondelinge toets waar drie of meer kandidaten tegelijkertijd aan deelnemen, duurt maximaal 45 minuten.

3 Praktische opdrachten (PO's).

- 3.0 De leerling moet ten hoogste twee *volledige* praktische opdrachten per vak uitvoeren. In afwijking hiervan gelden voor de vakken kunst (KuA), bewegen, sport en maatschappij (BSM), maatschappijleer (MAAT, V4) en informatica (IN) afwijkende aantallen.
Bij een aantal vakken leveren deel-PO's in de loop van een schooljaar samen uiteindelijk één volwaardig PO-cijfer op.

4 Het combinatiecijfer

- 4.1. Het combinatiecijfer is het rekenkundig gemiddelde van de hierna te noemen vakken, die met een cijfer op de cijferlijst staan. Het combinatiecijfer wordt op de cijferlijst vermeld en telt mee bij de uitslagbepaling.
Voor het vwo betreft het de vakken
- maatschappijleer (algemene deel, vwo 4)
 - CKV (pas vanaf het examen 2020)
- en het cijfer voor het profielwerkstuk (PWS).

Voor het berekenen van het combinatiecijfer worden de op de cijferlijst vermelde afgeronde gehele cijfers gemiddeld. Vervolgens wordt dat gemiddelde weer afgerond op het naastbij liggende gehele getal (5,5 wordt 6 en 5,45 wordt 5). Als één van de aan het combinatiecijfer bijdragende onderdelen een 3 of lager is, kan de leerling niet slagen.

5 Het profielwerkstuk

- 5.0 Het *profielwerkstuk* is een uitgebreide praktische opdracht en heeft betrekking op één of meer vakken van het eindexamen. Ten minste één van deze vakken heeft een omvang van 400 uur. Met het profielwerkstuk sluit de leerling als het ware zijn profiel af. Hier zijn 80 klokuren mee gemoeid. Via het profielwerkstuk worden vaardigheden, kennis en inzicht getoetst. Net als bij een gewone praktische opdracht tellen bij de beoordeling het werkproces, het eindresultaat en de presentatie mee.
- 5.1 Het profielwerkstuk wordt beoordeeld met een cijfer dat meetelt voor het combinatiecijfer.
- 5.2 De leerling maakt een profielwerkstuk dat moet voldoen aan de voorwaarden zoals die zijn omschreven in de *Handleiding Profielwerkstuk*, die elke leerling via *Magister* kan raadplegen. De handleiding wordt ook op het intranet van de OSG Sevenwolden geplaatst.
- 5.3 De school geeft in deze handleiding nadere aanwijzingen voor het vervaardigen van een acceptabel profielwerkstuk en geeft de datum aan waarop het profielwerkstuk uiterlijk moet zijn afgerond.
- 5.4 Publieke presentatie van het PWS aan belangstellenden van buiten de school op een speciaal daarvoor ingerichte avond maakt integraal deel uit van de te beoordelen PWS-prestatie.

6 Herkansing schriftelijke, praktische en/of mondelinge toetsen.

- 6.0 Voor de OSG-brede kaders van deze regeling wordt verwezen naar het *Examenreglement OSG Sevenwolden, VMBO en HAVO/Atheneum*, art. 14 en 14b.
- 6.1 In principe is in vwo 6 een schoolexamen (T-toets) of praktische opdracht (PO) herkansbaar, behalve wanneer dat in het vigerende PTA expliciet anders staat vermeld.
Deel-schoolexametoetsen en deel-praktische opdrachten in vwo 4 en -5 zijn niet herkansbaar. Enkele integrale praktische opdrachten in vwo 5 kunnen evenmin worden herkanst. Zie daarvoor de betreffende PTA's.
- 6.2 In een aantal gevallen in vwo 4, -5 en -6 is een toets wel herkansbaar als onderdeel van het examendossier, dus als examencijfer, maar *niet* als cijfer voor de overgang. De uitslag van zo'n herkansing kan dus geen invloed meer hebben op de uitkomst van een overgangsvergadering.
De toetsen waarbij dit het geval is worden expliciet aangegeven in de betreffende PTA's.
- 6.3 Met inachtneming van de in het PTA geboden mogelijkheden en beperkingen moet een leerling een herkansing van een toets en/of een praktische opdracht digitaal volgens een voorgeschreven *format* aanvragen bij de secretaris voor het examen vóór een door de locatiedirecteur te bepalen datum en tijdstip.
Dit moment staat in ieder geval vermeld op het digitale herkansingsaanvraagformulier maar zal ook door de examensecretaris zo spoedig mogelijk bekend worden gemaakt na afloop van de betreffende toetsperiode.
- 6.4 Herkansingstoetsen kunnen alleen worden afgelegd op de momenten die door de locatiedirecteur worden vastgesteld. Indien een leerling verhinderd is om daarbij aanwezig te zijn, wordt hij *niet* in staat gesteld om de herkansing op een ander tijdstip alsnog te maken. Zie ook art. 14 en 14b van het *Examenreglement*.

6.5 Praktische opdrachten kunnen worden herkanst volgens een door de betreffende vakgroep op te stellen tijdschema en onder haar voorwaarden. Zie ook art. 14.3 van het *Examenreglement*.

6.6 Een leerling die in de gelegenheid wordt gesteld een herkansingstoets af te leggen, ontvangt van de examensecretaris via *Magister* bericht over tijd en plaats van deze herkansingstoets.

7 **Rapportage van schoolexamenresultaten.**

7.1 De school stelt na elke toetsperiode waarin schoolexamentoetsen zijn afgenomen de leerlingen en zijn ouders via *Magister* op de hoogte van de resultaten.

7.2 Na afronding van het schoolexamen controleren leerling en leraar-examinator samen de behaalde schoolexamencijfers en het daaruit voortvloeiende eindcijfer van het schoolexamen.

7.3 Verschillen de bevindingen over de toegekende cijfers, dan wordt de secretaris geraadpleegd. Het cijfer dat vermeld staat op het werk van de leerling is uiteindelijk bindend.

7.4 Uiterlijk een week voor aanvang van het centraal examen ontvangt elke examenkandidaat een rapport met daarop, per vak, een overzicht van de behaalde schoolexamencijfers en alle daaruit voortvloeiende eindcijfers en de beoordeling van de vakken waarvoor geen cijfer wordt vastgesteld.

7.5 De leerling is verplicht eventuele fouten of omissies in dit rapport onmiddellijk te melden bij de secretaris voor het examen. Kloppen de cijfers, dan tekent de leerling voor akkoord op de daarvoor bestemde lijst.

8 **De archivering van het schoolexamen: het examendossier**

Het schoolexamen brengt nogal wat met zich mee. Er wordt dan ook een dossier van bijgehouden: het *examendossier*. Van dit examendossier bewaart de school tot een half jaar nadat de leerling de school heeft verlaten:

- (a) deze *algemene informatie* over het schoolexamen
- (b) het *Examenreglement* van onze school
- (c) het *Programma van Toetsing en Afsluiting*
- (d) alle *nadere instructies* voor praktische opdrachten, handelingsdelen en het PWS
- (e) alle *toetsopgaven + correctiemodellen*
- (f) alle *opdrachten* verstrekt in het kader van praktische opdrachten en het PWS
- (g) alle *beoordelingen* van werkstukken
- (h) alle cijfer- en beoordelingslijsten en *schoolexamenrapporten*.

(a) en (b) worden gepubliceerd in *Magister* en de schoolwebsite (<http://www.osgsevenwolden.nl>), (c) in *Magister*.

Daarnaast ligt dit materiaal ter inzage bij de teamleiders.

Nadat de leerling zich akkoord heeft verklaard met de beoordeling ervan, krijgt hij al zijn gemaakte schoolexamenwerk mee om zelf te bewaren.

Na afloop van elke schoolexamenperiode ontvangt de leerling tevens een school-examenrapport (h).

De leerling dient zijn gemaakte en geretourneerde schoolexamenwerk en de hem uitgereikte schoolexamenrapporten goed te bewaren, in ieder geval tot een half jaar na het verlaten van de school.

Einde BIJLAGE

Nadere bepalingen ten aanzien van de organisatie van het **centraal examen**

1 De indeling van het eindexamen

Voor al je vakken doe je examen. Dit examen bestaat per vak uit één of twee delen:

1. het **schoolexamen** (SE). Dit examendeel verzorgt onze school zelf.
2. het **centraal examen**, kortweg CE, dat voor alle vwo-scholen in ons land gelijk is.

Het schoolexamen bestrijkt de leerjaren vwo 4, 5 en 6. Het centraal examen wordt afgenomen aan het einde van vwo 6. Voordat je aan het centraal examen kunt beginnen, moet je je schoolexamens hebben afgerond.

De volgende vakken / onderdelen op het **vwo** bestaan uit alleen SE-onderdelen:

- bewegen, sport en maatschappij (BSM)
- culturele en kunstzinnige vorming (CKV)
- maatschappijleer (MAAT) [gemeenschappelijke deel, vierde klas]
- informatica (IN)
- lichamelijke opvoeding (LO)
- wiskunde-D (WD)
- het profielwerkstuk (PWS)

Alle overige vakken sluit je af met een schoolexamen én een centraal examen. Het schoolexamencijfer en het cijfer van het centraal examen zijn getallen die op één decimaal zijn afgerond. Beide delen hebben hetzelfde gewicht. Het examencijfer is dus het gemiddelde van het schoolexamencijfer en het cijfer van het centraal examen. Dat gemiddelde wordt ten slotte afgerond op een geheel getal.

De slaag/zakregeling en de rekentoets:

Een paar belangrijke voorwaarden om een diploma te behalen (*maar er zijn er meer...*):

- Het gemiddelde *centraal examencijfer* moet onafgerond **5,50 of hoger** zijn (dus alleen van de vakken die je op het CE doet, zonder rekentoets- of combinatiecijfer).
- Voor de drie vakken Nederlands, Engels en wiskunde *samen* mag je slechts eenmaal een eindcijfer niet lager dan een 5 scoren, of anders gezegd: slechts voor één van deze drie vakken mag je een 5 scoren. Met een 4 of lager voor één van deze drie vakken kun je dus niet slagen.
- Het cijfer voor de rekentoets telt niet mee voor de examenuitslagbepaling. De rekentoets moet echter wel worden afgelegd door elke kandidaat. Het behaalde cijfer wordt vermeld op de cijferlijst. (*aldus bepaald door de minister voor BVO en Media, dec. 2017*)
- het cijfer voor de rekentoets kan geen bron van compensatiepunten zijn.

Elke vwo 6-examenkandidaat krijgt vier mogelijkheden om een aanvaardbaar cijfer te scoren voor de rekentoets, waarvan één reeds wordt aangeboden in het voorexamenjaar.

Een kandidaat die vorig schooljaar is gezakt voor zijn vwo-examen en nu opnieuw examen doet, moet de rekentoets opnieuw afleggen en krijgt daar dus in dit schooljaar drie gelegenheden toe.

De drie afnameperiodes in 2019 zijn:

7 t/m 20 januari (I)

4 t/m 17 maart (II)

27 mei t/m 9 juni (III)

2. Het Centraal Examen vwo 2019, eerste tijdvak (CE1)

Het tijdschema voor het CE 2019 ziet er als volgt uit (overnamefouten voorbehouden):

datum	tijdstip	vak
do 9 mei	09.00-12.00	Grieks
	13.30-16.30	scheikunde
vr 10 mei	09.00u	(geen examen)
	13.30-16.30	Nederlands
ma 13 mei	09.00-12.00	geschiedenis
	13.30-16.30	biologie
di 14 mei	09.00-11.30	Duits
	13.30-16.30	economie
wo 15 mei	09.00-12.00	kunst (alg.)
	13.30-16.00	Engels
do 16 mei	09.00u	(geen examen)
	13.30u	(geen examen)
vr 17 mei	09.00- 12.00	aardrijkskunde
	13.30- 16.30	natuurkunde
ma 20 mei	09.00- 12.00	filosofie
	13.30- 16.30	wiskunde A en -B
di 21 mei	09.00-12.00	Latijn
	13.30-16.30	M&O
wo 22 mei	09.00-12.00	MAW
	13.30-16.00	Frans

Ruim voor begin van het CE ontvang je een rooster dat je precies vertelt wanneer je waar moet zijn.

De examenuitslag na het eerste tijdvak (CE1)

1. De examenuitslag wordt, na het eerste tijdvak, vastgesteld op woensdag 12 juni 2019.
2. Er wordt door de teamleiders en overige leidinggevenden naar gestreefd om de leerlingen die afgewezen zijn tussen 14.00 uur en 17.00 uur telefonisch te informeren. Zodra alle niet-geslaagden zijn gebeld, worden de namen van de geslaagde kandidaten bekendgemaakt in *Magister*.
3. De leerlingen die niet zijn geslaagd worden op woensdag 12 juni om 19.00 uur op school verwacht om hun herkansingsmogelijkheden te bespreken.
4. Geslaagden worden op woensdag 12 juni om 20.30 uur op school verwacht om hun examenresultaten te vernemen. Op grond hiervan kunnen zij besluiten om gebruik te maken van de mogelijkheid tot herkansing (zie art.28 *Examenreglement*).

Herkansing van het Centraal Examen (tweede tijdvak, CE2)

1. Elke leerling heeft voor één vak recht op herkansing.
2. Herkansing van het eindexamen is alleen mogelijk voor een vak waarin al in het eerste tijdvak examen is afgelegd; het eindcijfer van het *schoolexamen* van dat vak blijft dus ongewijzigd.
3. Als definitief eindcijfer voor het CE geldt na herkansing het hoogste van de twee eindcijfers behaald in het eerste en in het tweede tijdvak.
4. Het aanvragen van een herkansing gebeurt digitaal via een speciaal format in *Magister*. Deze aanvraag moet uiterlijk op donderdag 13 juni om 18.00u bij de examensecretaris binnen zijn. Tijdstip van ontvangst is bepalend.
5. Om de leerlingen die willen herkansen te helpen bij de keus van het te herkansen vak en om aanwijzingen te geven, zijn de examinatoren op woensdag 12 juni vanaf 19.00 uur op school beschikbaar.
6. Via *Magister* wordt aangegeven waar en wanneer de herkansingen *vanaf* maandag 17 juni zullen plaatsvinden. Voor enkele vakken worden deze herkansingen buiten Heerenveen waarschijnlijk op donderdag 20 juni afgenomen.
7. Precieze data en tijdstippen voor het centraal examen, tweede tijdvak (CE2) worden in maart 2019 door het *College voor Toetsing en Examens (CvTE)* bekendgemaakt.
8. Een leerling die in het eerste tijdvak om een geldige reden - dit ter beoordeling van de directeur - verhinderd is geweest om aan één of meer toetsen van het CE deel te nemen en die voor afronding van zijn eindexamen is aangewezen op het tweede tijdvak, mag, als hij wil herkansen, alvast voor een ander vak herkansen in het tweede tijdvak, naast deze nog in te halen examens. Voor de examens die hij eventueel daarnaast nog moet afleggen, wordt hij verwezen naar de staatsexamencommissie voor een examen in het derde tijdvak (augustus 2019).
9. Een leerling die om een geldige reden - dit ter beoordeling van de directeur - verhinderd is om in het tweede tijdvak van zijn recht op herkansing gebruik te maken, wordt verwezen naar de staatsexamencommissie (derde tijdvak, aug. 2019).

De examenuitslag na het tweede tijdvak

1. De normen worden naar verwachting door het CvTE op vr.28 juni 2019 beschikbaar gesteld. Zodra de locatiedirecteur, teamleiders en de secretaris, na controle van de cijfers door de leraren-examinator, de uitslag hebben kunnen vaststellen, wordt de leerling die na het eerste tijdvak was afgewezen, over de uitslag gebeld.

De diploma-uitreiking

1. De diploma-uitreiking vwo zal plaatsvinden op donderdagavond 4 juli 2019.
2. De leerling dient persoonlijk bij de diploma-uitreiking aanwezig te zijn om het diploma in ontvangst te nemen en te ondertekenen.

3 Gedragsregels bij schoolexamen- en CE-toetsen

1. Wees op tijd aanwezig in de ruimte waar je volgens je schoolexamen- of CE-rooster moet zijn. Ben je 30 minuten of meer te laat, dan word je niet meer tot de schoolexamentoets / het centraal examen toegelaten. Voor telaar komen bij kijk-/luistertoetsen gelden nog strengere regels: zie het *Examenreglement*.
2. Jassen, tassen, lectuur, etuis, mapjes, e.d. worden niet in de examenruimtes toegelaten. Telefoons, andere communicatieapparatuur, camera's, digitale spelletjes, tablets, zgn. slimme horloges (smart watches) en (personal) audio of videoapparatuur zijn evenmin toegestaan.
3. Etenswaren mag je alleen in doorzichtige verpakking in de examenruimte meenemen. Krakende versnaperingen en verpakkingen zijn uit den boze!
4. Voor een schoolexamentoets / toets van het CE neem je mee:
 - een vulpen of zeer goede, blauw of zwart schrijvende balpen
 - twee goed geslepen potloden en vlakgum
 - één markeerstift is toegestaan
 - geen correctiepen of correctielak (Typex).
 - voldoende opgeladen accu of batterijen voor de rekenmachine
5. Bij het Centraal Examen vwo zijn uitsluitend de volgende hulpmiddelen toegestaan:

<i>voor alle vakken</i>	tekenpotlood, blauw en rood kleurpotlood, liniaal met millimeterverdeling, geodriehoek, passer; niet-grafische (gewone) rekenmachine*; ééndelig Nederlands woordenboek, niet-digitaal
moderne vreemde talen	woordenboeken van en naar de doeltaal, niet-digitaal
klassieke talen	Latijns, resp. Grieks woordenboek, niet-digitaal; vraag vakdocent
aardrijkskunde	Grote Bosatlas, alleen 54 ^e druk (s)
wiskunde A en -B	goedgekeurde grafische rekenmachine**; geheugen moet vooraf geblokkeerd zijn door "examenstand"; wissen van geheugen door reset van machine is niet voldoende; "gewone" rekenmachine niet toegestaan
natuurkunde	BINAS, 6 ^e druk (s)
scheikunde	BINAS, 6 ^e druk (s)
biologie	BINAS, 6 ^e druk (s)

(s) deze hulpmiddelen worden tijdens het Centraal Examen door de school verzorgd.

In de examenruimtes is ook speciaal papier aanwezig, zoals millimeterpapier, logaritmisch papier en waarschijnlijkheidspapier. Wanneer tijdens het examen blijkt dat je dit nodig hebt, kun je een surveillant daarom vragen.

>>vervolg>>

- * Niet toegestaan is het gebruik tijdens het examen van *niet-grafische* (= "gewone") rekenmachines die
- alfanumeriek zijn
 - op het lichtnet moeten worden aangesloten
 - tijdens het examen opgeladen worden
 - geluidsoverlast bezorgen
 - voorzien zijn van een schrijfrol, alarminstallatie dan wel zend- en/of ontvangstmogelijkheden
 - grafieken kunnen weergeven in het afleesvenster.
- ** (1) Een grafische rekenmachine mag tijdens het examen niet met het lichtnet of met andere apparatuur verbonden worden.
- (2) Het is een kandidaat niet toegestaan tijdens het examen gebruik te maken van de grafische rekenmachine van een andere kandidaat .
- (3) Het is niet toegestaan dat de kandidaat tegelijkertijd de beschikking heeft over twee grafische rekenmachines.

Over het gebruik van hulpmiddelen tijdens de schoolexamentoetsen word je verder door je vakdocent geïnformeerd.

Voor alle toetsen van schoolexamen en centraal examen gelden bovendien de volgende bepalingen:

- Je maakt je werk, behalve tekeningen of grafieken, met vul- of balpen, niet met potlood. Tekeningen en grafieken maak je wel met potlood.
- Het gebruik van correctielak of iets vergelijkbaars is niet toegestaan.
- Je mag geen papier meenemen naar het examenlokaal; je maakt het werk op papier dat de school je verstrekt.
- Pas nadat de opgaven zijn uitgedeeld en de surveillant, teamleider, directeur en/of secretaris het tijdstip van aanvang én beëindiging van de toets heeft vastgesteld, mag je aan het werk.
- Tijdens het examen heerst volstreekte stilte.
- Als de surveillant, teamleider, directeur en/of secretaris het einde van de toets aankondigt, leg je je pen neer. Pas als al het werk is ingenomen, mag je praten en daarna vertrekken.
- Ben je eerder klaar? Leg dan je werk zo neer dat degenen die achter of naast je zitten er geen blik op kunnen werpen.
- Je mag niet voor het einde van de gestelde toetsduur vertrekken.
- Voor opmerkingen of vragen tijdens de toets (naar de wc, meer antwoordpapier oid.) trek je de aandacht van de surveillant door je arm op te steken. Vragen over de toets zelf mogen niet door de surveillant beantwoord worden.
- Wanneer de rust in de examenruimte onverhoopt wordt verstoord en je daar last van hebt, kun je dat melden aan de surveillant. Bedenk daarbij wel dat bepaald schoolgedruis, zoals dat van een leswisseling, er gewoon bij hoort.
- Gedurende het laatste kwartier van een toets mag je niet van je plaats, dus ook niet naar de wc.

→ Overtreding van een of meer van de hierboven genoemde gedragsregels wordt beschouwd als een *onregelmatigheid*, zoals genoemd in art. 5 van het *Examenreglement* en kan vérgaande consequenties hebben.

Voor vragen over of naar aanleiding van het *Examenreglement* of het *Programma van Toetsing en Afsluiting* kun je je wenden tot je teamleider of de secretaris voor het examen.